

ବଜାଜ୍ ଫାଇନାନ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍

ଫେୟାର ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କୋଡ୍

ଏପ୍ରିଲ 2024

ଭର୍ସନ୍ 7.0

ଅନୁପାଳନ ବିଭାଗ

ସୂଚୀପତ୍ର

କ୍ର. ସଂ.	ବିଷୟବସ୍ତୁ	ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା
1.	ପରିଚୟ	3
2.	ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତିବନ୍ଧତା	3
3.	ସୂଚନା	3
4.	ଲୋନ୍ ପାଇଁ ଆବୃତ୍ତିକେସନ୍ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରୋସେସିଙ୍ଗ୍	4
5.	ଲୋନ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ନିୟମ/ସର୍ତ୍ତ	4
6.	ଲୋନ୍ ଏକାଉଣ୍ଟ ରେ ଜୋରିମାନା ଶୁଳ୍କ	4
7.	ଲୋନ୍ ପ୍ରଦାନ ସହିତ ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ	5
8.	ଦାୟିତ୍ୱଶୀଳ ରଣ ପ୍ରଦାନ ଆଚରଣ - ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋନ୍ ର ରିପେମେଣ୍ଟ/ ସେଟଲମେଣ୍ଟ ହୋଇଗଲେ ଚଳ/ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତିର ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ପ୍ରଦାନ	5
9.	ଇକ୍ସ୍‌ଚେଞ୍ଜ୍ ମଲ୍ଲି ଇନଷ୍ଟ୍ରୁମେଣ୍ଟ୍ (ଇଏମଆଇ) ଆଧାରିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋନ୍ ଉପରେ ଫ୍ଲୋଟିଙ୍ଗ୍ ସୁଧ ହାର ରିସେଟ୍	6
10.	ସାଧାରଣ	7
11.	ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ	7
12.	ନନ୍-ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଓମ୍ବୁଡ଼ସମୟାନ୍ ସ୍କିମ୍, 2018 – ନୋଡାଲ୍ ଅଧିକାରୀ/ମୁଖ୍ୟ ନୋଡାଲ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତି	8
13.	ୱେବସାଇଟ୍ ରେ ହୋଷ୍ଟିଙ୍ଗ୍	8
14.	ଅତ୍ୟଧିକ ସୁଧ ଲାଗୁ ଉପରେ ନିୟମ	8
15.	ଫାଇନାନ୍ସ କରାଯାଇଥିବା ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକର ରି-ପଜେସନ୍	9
16.	ସୁନା ଅଳଙ୍କାର ବନ୍ଧକ ରଖି ରଣ ପ୍ରଦାନ	9
17.	ଶାରୀରିକ ଅକ୍ଷୟ/ଦୃଷ୍ଟିହୀନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀ ତରଫରୁ ଲୋନ୍ ର ସୁବିଧା	9
18.	ମାଇକ୍ରୋଫାଇନାନ୍ସ ଲୋନ୍ ପାଇଁ ଫେୟାର୍ ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କୋଡ୍	9
19.	ଫେୟାର୍ ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କୋଡ୍ ର ସମୀକ୍ଷା	11

1. ପରିଚୟ

ବଜାଜ୍ ଫାଇନାନ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ହେଉଛି ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ("ଆରବିଆଇ") ରେ ରେଜିଷ୍ଟର ହୋଇଥିବା ଏକ ନନ୍-ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଫାଇନାନ୍ସ ଡିପୋଜିଟ୍ କମ୍ପାନୀ ଯାହା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଏବେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଲୋନ୍ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ଯେଉଁଥିରେ ସମ୍ମିଳିତ ରହିଛି କଞ୍ଚୁମର୍ ଡ୍ୟୁରେବଲ୍ ଲୋନ୍, ପର୍ସନାଲ୍ ଲୋନ୍, ଟୁ-ହୁଇଲର୍ ଲୋନ୍, ସମ୍ପତ୍ତି ବିପକ୍ଷରେ ଲୋନ୍, ଶେୟାର ବିପକ୍ଷରେ ଲୋନ୍ ଇତ୍ୟାଦି. ଏହିପରି ରଶ୍ମି ସୁବିଧା ଅନେକ ପ୍ରକାର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଛି ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ, ପାର୍ଟନରଶିପ୍ ଫାନ୍, କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆଇନଗତ ସଂସ୍ଥା ସମୂହ.

ବଜାଜ୍ ଫାଇନାନ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ ("କମ୍ପାନୀ") ଆରବିଆଇ ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଫେୟାର ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କୋଡ୍ (ଏଫ୍ପିସି) ଅନୁଯାୟୀ କରୁଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ବୋର୍ଡ୍ ଅଫ୍ ଡାଇରେକ୍ଟରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଅନୁମୋଦିତ କରାଯାଇଛି. ନିଜର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସହିତ ଦେଶନେଶ କରିବା ସମୟରେ ଏହି ଫେୟାର ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କୋଡ୍ ଅନୁସାରେ ନିରପେକ୍ଷ ନୀତି/ମାନକ ନିୟମ ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ.

କମ୍ପାନୀ ଏହି ଫେୟାର ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କୋଡ୍ ("କୋଡ୍") କୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ଏବଂ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଛି. ଏହି କୋଡ୍ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପ୍ରୋଡକ୍ଟ ଏବଂ ସର୍ଭିସ୍ (ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥିବା) ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ.

2. ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା

ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା:

- i. ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସହିତ ସମସ୍ତ କାରବାରରେ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟତା ହେବା ପାଇଁ ନିମ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତୁ:
 - କମ୍ପାନୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ଉତ୍ପାଦ ଓ ସେବା ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ତଥା ଏହାର କର୍ମଚାରୀମାନେ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କୋଡ୍ ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଥିବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଓ ମାନକ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ କରନ୍ତୁ;
 - କମ୍ପାନୀର ଉତ୍ପାଦ ଓ ସେବା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଆଇନ ଓ ନିୟମାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକୁ ପାଳନ କରନ୍ତୁ;
 - ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସହିତ କମ୍ପାନୀର ବ୍ୟବହାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବଂ ପାରଦର୍ଶୀ ନୈତିକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ଆଧାରିତ ରଖନ୍ତୁ
- ii. କମ୍ପାନୀର ପ୍ରୋଡକ୍ଟ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ତାହା ବୁଝିବାରେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତୁ:
 - ସେଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବଗୁଡ଼ିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତୁ
- iii. ଯଦି କିଛି ଭୁଲ୍ ହୋଇଯାଇଥାଏ ତାହାକୁ ଶୀଘ୍ର ଏବଂ ସହାନୁଭୂତି ସହିତ ସଂଶୋଧନ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତୁ:
 - ଭୁଲ୍ ସଂଶୋଧନ କରନ୍ତୁ;
 - ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତୁ;
 - ଯଦି ଗ୍ରାହକମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନହୁଅନ୍ତି ତେବେ ସେମାନେ ନିଜର ଅଭିଯୋଗକୁ କିପରି ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବେ ତାହା ବାବଦରେ ଜଣାନ୍ତୁ
- iv. କୋଡ୍ କୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଜଣାନ୍ତୁ, ଏହାକୁ କମ୍ପାନୀର ୱେବସାଇଟ୍ ରେ ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନୁରୋଧ କରାଗଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହାର କପି ଉପଲବ୍ଧ କରାନ୍ତୁ.

3. ସୂଚନା

- a) ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଉତ୍ପାଦ ଓ ସେବା ଚୟନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବ ତଥା ସେମାନେ ଯେଉଁ ସେବା ଓ ଉତ୍ପାଦଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଆନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବାବଦରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ସ୍ପଷ୍ଟ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ.
- b) ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ଏବଂ ଠିକଣା ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ୍ ଏବଂ ସୂଚନା କମ୍ପାନୀର ଆବଶ୍ୟକ ରହିଛି ତଥା ଯେଉଁ ଆଇନଗତ ଓ ନିୟମାବଳୀ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ତାହା ବିଷୟରେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ.

4. ଲୋନ୍ ପାଇଁ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରୋସେସିଙ୍ଗ

- ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସହିତ ସମସ୍ତ ଯୋଗାଯୋଗ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷା କିମ୍ବା ରଣକର୍ତ୍ତା ବୁଝୁଥିବା ଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯିବ.
- କମ୍ପାନୀର ଲୋନ୍ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଫର୍ମଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିବ ଯାହା ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ହିତ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ, ଯାହା ଫଳରେ ଅନ୍ୟ ଏନବିଏଫସି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଏକ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ତୁଳନା କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ରଣକର୍ତ୍ତା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତ କରି ସଠିକ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରିବେ. ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଫର୍ମ ସହିତ ଯେଉଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକ ଦାଖଲ କରାଯିବ ଲୋନ୍ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଫର୍ମ ତାହାର ସୂଚନା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବ.
- ଲୋନ୍ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ମିଳିବା ପରେ କମ୍ପାନୀ ଏହାକୁ ପାଇଥିବାର ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରିବ. ଯେଉଁ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଲୋନ୍ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବ ସ୍ୱୀକୃତି ପତ୍ରରେ ସେହି ସମୟସୀମା ବାବଦରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ.

5. ଲୋନ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ନିୟମ/ସର୍ତ୍ତ

କମ୍ପାନୀ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ମଞ୍ଜୁରୀ ପତ୍ର ଏବଂ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଲୋନ୍ ର ପରିମାଣ ସହିତ ଏହାର ବାର୍ଷିକ ସୁଧ ହାର ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଆବେଦନ ପଦ୍ଧତି ସମେତ ଏହାର ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତ ସହିତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ଲିଖିତ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ. ଲୋନ୍ ଏଗ୍ରୀମେଣ୍ଟରେ ବିଲମ୍ବିତ ରିପେମେଣ୍ଟ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଡିଫଲ୍ଟ ପାଇଁ ଦେୟ ସୁଧ ଶୁଳ୍କ କମ୍ପାନୀ ତରଫରୁ ବୋଲ୍ଡ ଅକ୍ଷରରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ.

ରଣକର୍ତ୍ତା ବୁଝୁଥିବା ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ କମ୍ପାନୀ ଲୋନ୍ ଏଗ୍ରୀମେଣ୍ଟର ଏକ କପି ପ୍ରଦାନ କରିବ ଏବଂ ଲୋନ୍ ମଞ୍ଜୁରୀ/ବିତରଣ ସମୟରେ ସମସ୍ତ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଲୋନ୍ ଏଗ୍ରୀମେଣ୍ଟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତ ଏନକ୍ଲୋଜର ଗୁଡ଼ିକର କପି ପ୍ରଦାନ କରିବ.

ଲୋନ୍ ମଞ୍ଜୁର ସମୟରେ ଲୋନ୍ ନେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଲୋନ୍ ରିପେମେଣ୍ଟର ସଠିକ୍ ଦେୟ ତାରିଖ, କେତେ କେତେ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଲୋନ୍ ପାଇ ରିପେମେଣ୍ଟ କରାଯିବ, ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସୁଧର ହିସାବ କିତାବ, ଏସଏମଏ/ଏନପିଏ ବର୍ଗୀକରଣ ତାରିଖର ଉଦାହରଣ ଇତ୍ୟାଦି ବାବଦରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ଲୋନ୍ ର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରିପେମେଣ୍ଟ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଦି ଲୋନ୍ ମଞ୍ଜୁର ସର୍ତ୍ତ/ଲୋନ୍ ର ଏଗ୍ରୀମେଣ୍ଟରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଏ ତାହା ବାବଦରେ ମଧ୍ୟ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ. ଯଦି ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ/କିମ୍ବା ସୁଧ ଦେୟ ସ୍ଥିତି ରଖିବା ପାଇଁ ଲୋନ୍ ରେ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ, ତେବେ ରିପେମେଣ୍ଟ ଆରମ୍ଭ କରିବାର ସଠିକ୍ ତାରିଖ ବାବଦରେ ମଧ୍ୟ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ.

6. ଲୋନ୍ ଏକାଉଣ୍ଟ ରେ ଜୋରିମାନା ଶୁଳ୍କ

- ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲୋନ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ ର ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳିର ପାଳନ କରାନଗଲେ ଜୋରିମାନା, ଯଦି ଲଗାଯାଏ, ତେବେ ତାହାକୁ 'ଜୋରିମାନା ଶୁଳ୍କ' ଭାବରେ ନିଆଯିବ ଓ 'ଜୋରିମାନା ସୁଧ' ଭାବେ ଲାଗୁ କରାଯିବ ନାହିଁ, ଯାହାକୁ ଆଡଭାନ୍ସ ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ସୁଧର ହାରରେ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥାଏ. ଜୋରିମାନା ଶୁଳ୍କ ର କୌଣସି କ୍ୟାପିଟାଲାଇଜେସନ୍ କରାଯିବ ନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ଏପରି ଶୁଳ୍କଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ସୁଧର ଗଣନା କରାଯିବ ନାହିଁ. ଅବଶ୍ୟ ଏହାଫଳରେ ଲୋନ୍ ଏକାଉଣ୍ଟରେ ସୁଧ ଚକ୍ରବୃତ୍ତିର ସାଧାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଭାବିତ ହେବ ନାହିଁ.
- କମ୍ପାନୀ ସୁଧ ହାର ସହିତ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ଉପାଦାନ ଆରମ୍ଭ କରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଉଭୟ ପତ୍ର ଓ ଭାବନାରେ ଫେୟାର ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କୋଡ୍ ଉପରେ ଆରବିଆଇ ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ.
- ଜୋରିମାନା ଶୁଳ୍କର ମାତ୍ରା ଉଚିତ ହେବ ଓ ଯେ କୌଣସି ବିଶେଷ ଲୋନ୍/ପ୍ରୋଡକ୍ଟ କାଟେଗୋରୀ ଭିତରେ ଭେଦଭାବ ନ କରି ଲୋନ୍ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ ର ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁରୂପ ହେବ.
- ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବା ଲୋନ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବସାୟ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଜୋରିମାନା ଶୁଳ୍କ, ସାମଗ୍ରୀ ସର୍ତ୍ତ ଓ ନିୟମାବଳୀର ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇ ନଥିଲେ ତାହା ଅଣ-ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଜୋରିମାନା ଶୁଳ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ.
- ଜୋରିମାନା ଶୁଳ୍କର ପରିମାଣ ଓ କାରଣକୁ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଲୋନ୍ ଏଗ୍ରୀମେଣ୍ଟ ଓ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ସବୁଠାରୁ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତାବଳି/କା ଫ୍ୟାକ୍ଟ୍ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟ (କେଏଫଏସ)ରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଜଣାଯିବ, ଏହା ବ୍ୟତୀତ କମ୍ପାନୀର ୱେବସାଇଟରେ ସୁଧର ହାର ଓ ସେବା ଶୁଳ୍କ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ.

f) ଯେତେବେଳେ ଲୋନ୍ ର ମାଟେରିଆଲ୍ ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁପାଳନ ନ କରିବା ପାଇଁ ରିମାଇଣ୍ଡର ରଖିକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ପଠାଯିବ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଜୋରିମାନା ଶୁଳ୍କ ବାବଦରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ. ଏହା ସହିତ, ଜୋରିମାନା ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ କାରଣ ମଧ୍ୟ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ.

ଫେୟାର ଲେଣ୍ଡିଂ ପ୍ରାକ୍ତିକ୍ତ ଉପରେ ଏକ ଅଲଗା ପଲିସି- ଲୋନ୍ ଏକାଉଣ୍ଟ ଉପରେ ଜୋରିମାନା ଶୁଳ୍କ ଲଗାଯାଇଛି ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 17, 2023 ରେ ହୋଇଥିବା ବୈଠକରେ ବୋର୍ଡ ଅଫ୍ ଡାଇରେକ୍ଟରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଛି.

7. ଲୋନ୍ ପ୍ରଦାନ ସହିତ ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ

- a) ଡିସବର୍ସମେଣ୍ଟ ଶିକ୍ଷା, ସୁଧ ହାର, ସର୍ତ୍ତ ଚାର୍ଜ, ପ୍ରିପେମେଣ୍ଟ ଚାର୍ଜ ଇତ୍ୟାଦି ସମେତ ସର୍ତ୍ତ ଓ ନିୟମାବଳୀରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲେ କମ୍ପାନୀ ରଖିକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବ. ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ସୁଧ ହାର ଓ ଶୁଳ୍କରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି. ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ଲୋନ୍ ଏଣ୍ଟ୍ରୀମେଣ୍ଟରେ ସାମିଲ କରାଯିବ.
- b) ଏଣ୍ଟ୍ରୀମେଣ୍ଟରେ ଥିବା ପେମେଣ୍ଟ କିମ୍ବା ପର୍ଫର୍ମାନ୍ସ କୁ ରିକଲ୍/ଆସିଲେରେଟ୍ କରିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି କେବଳ ଲୋନ୍ ଏଣ୍ଟ୍ରୀମେଣ୍ଟ ଅନୁସାରେ ହେବ.
- c) କମ୍ପାନୀ ରଖିକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ରହିଥିବା ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କ୍ଲେମ୍ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଇନଗତ ଅଧିକାରୀ କିମ୍ବା ସଭାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ବକେୟା ରାଶି ରିପେମେଣ୍ଟ ହେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ କିମ୍ବା ବକେୟା ପରିମାଣର ରଖି ପ୍ରାପ୍ତି ହେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମସ୍ତ ସିକ୍ୟୁରିଟି ରିଲିଜ୍ କରିବ. ଯଦି ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟ ସଠିକ୍ ଭାବରେ କରାଯାଏ ତେବେ ରଖିକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ବାକିଥିବା କ୍ଲେମ୍ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ କ୍ଲେମ୍ ସେଟଲ୍/ପେମେଣ୍ଟ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିକ୍ୟୁରିଟି ଗୁଡ଼ିକୁ ରଖିବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀର ଯେଉଁ ଅଧିକାର ତାହା ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ.

8. ଦାୟିତ୍ୱଶୀଳ ରଖି ପ୍ରଦାନ ଆଚରଣ - ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଲୋନ୍ ର ରିପେମେଣ୍ଟ/ସେଟଲମେଣ୍ଟ ହୋଇଗଲେ ଚଳ/ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତିର ଡକ୍ଯୁମେଣ୍ଟ ପ୍ରଦାନ

ଏକ ମାନକ ପରିଚାଳନା ପ୍ରକ୍ରିୟା (ଏସଓପି)- ଡିସେମ୍ବର 01, 2023 ପରେ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ମାମଲା ପାଇଁ ମୂଳ ଚଳ/ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଡକ୍ଯୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ଜାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଆରବିଆଇ ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଡକ୍ଯୁମେଣ୍ଟ ହ୍ୟାଣ୍ଡଓଭର ଏବଂ ଚାର୍ଜ ରିଲିଜ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି.

- a) ଚଳ/ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଡକ୍ଯୁମେଣ୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ରିଲିଜ୍
 - i. କମ୍ପାନୀ ସମସ୍ତ ମୂଳ ଚଳ/ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଡକ୍ଯୁମେଣ୍ଟ ରିଲିଜ୍ କରିବ ଏବଂ ଲୋନ୍ ଏକାଉଣ୍ଟର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରିପେମେଣ୍ଟ/ସେଟଲମେଣ୍ଟ ପରେ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଯେ କୌଣସି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି ସହ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି ଥିବା ଶୁଳ୍କ ହଟାଇଦେବ.
 - ii. ରଖିକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଆଉଟଲେଟ୍/ଶାଖାରୁ ଯେଉଁଠାରେ ଲୋନ୍ ଏକାଉଣ୍ଟକୁ ସର୍ତ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା କିମ୍ବା କମ୍ପାନୀର ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଯେଉଁଠାରେ ଡକ୍ଯୁମେଣ୍ଟ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା, ତାଙ୍କର ପସନ୍ଦ ଅନୁଯାୟୀ ମୂଳ ଚଳ/ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଡକ୍ଯୁମେଣ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ବିକଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ.
 - iii. ମୂଳ ଚଳ/ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଡକ୍ଯୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଫେରସ୍ତ କରାଯିବା ସମୟସୀମା ଏବଂ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଭାବୀ ତାରିଖରେ କିମ୍ବା ଏହାପରେ ଜାରୀ କରାଯାଇଥିବା ଲୋନ୍ ମଞ୍ଜୁରୀ ପତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ରହିବ.
 - iv. ଏକମାତ୍ର ରଖିକର୍ତ୍ତା କିମ୍ବା ସଂଯୁକ୍ତ ରଖିକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ମୁଦ୍ରା ଆକଳ୍ପିତ ଘଟଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ, କମ୍ପାନୀ ପାଖରେ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ମୂଳ ଚଳ/ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଡକ୍ଯୁମେଣ୍ଟକୁ ଫେରସ୍ତ କରିବାର ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ରହିଛି. ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା କମ୍ପାନୀର ଖେବସାଇଟ୍ ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥାଏ.
- b) ଚଳ/ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଡକ୍ଯୁମେଣ୍ଟ ଜାରୀ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ
 - i. ମୂଳ ଚଳ/ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଡକ୍ଯୁମେଣ୍ଟ ଜାରୀ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେବା କିମ୍ବା ଲୋନ୍ ର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରିପେମେଣ୍ଟ/ସେଟଲମେଣ୍ଟ ପରେ 30 ଦିନ ଠାରୁ ଅଧିକ ସମ୍ପତ୍ତି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରି ସହିତ ଚାର୍ଜ ସକ୍ଲିଷ୍ଟ ଫର୍ମ ଫାଇଲ୍ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏପରି ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ କାରଣ ବିଷୟରେ କମ୍ପାନୀ ରଖିକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବ. ଯଦି ବିଳମ୍ବ କମ୍ପାନୀ କାରଣରୁ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏହା ବିଳମ୍ବର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ପାଇଁ ₹5,000 ହାରରେ ରଖିକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବ.

- ii. ମୂଳ ଚଳ/ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଆଂଶିକ କିମ୍ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ କ୍ଷତି/ହାନି କ୍ଷେତ୍ରରେ, କମ୍ପାନୀ ରଖକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଚଳ/ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଡୁପ୍ଲିକେଟ୍/ପ୍ରମାଣିତ କପି ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାରେ ସହାୟତା କରିବ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ଖଣ୍ଡ (i) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ପେମେଣ୍ଟ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟ ବହନ କରିବ. ତଥାପି, ଏଭଳି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ କମ୍ପାନୀ ପାଇଁ 30 ଦିନର ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ଏବଂ ଏହାପରେ (ଅର୍ଥାତ୍ ସମୁଦାୟ 60 ଦିନ ପରେ) ବିଳମ୍ବିତ ଅବଧି ଜୋରିମାନା ହିସାବ କରାଯିବ.
- iii. ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ଯେ କୌଣସି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବା ପାଇଁ ରଖକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅଧିକାର ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବା ବିନା ହେବ.

9. ଇକ୍ସଚେଞ୍ଜ ମହଲି ଇନଷ୍ଟ୍ରୁମେଣ୍ଟ୍ସ (ଇଏମଆଇ) ଆଧାରିତ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଲୋନ୍ ଉପରେ ଫ୍ଲୋଟିଙ୍ଗ ସୁଧ ହାର ରିସେଟ୍

- a) ଇଏମଆଇ ଆଧାରିତ ଫ୍ଲୋଟିଙ୍ଗ ରେଟ୍ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଲୋନ୍ ମଞ୍ଜୁରି ସମୟରେ କମ୍ପାନୀ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ରଖକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ରିପେମେଣ୍ଟ୍ କ୍ଷମତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ ଯେ ଅବଧି ବଢ଼ାଇବା ଏବଂ/କିମ୍ବା ଇଏମଆଇ ରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ହେତୁରୁମ/ମାର୍ଜିନ ଉପଲବ୍ଧ ଅଟେ, ଲୋନ୍ ର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ସୁଧ ହାରରେ ସମ୍ଭାବିତ ବୃଦ୍ଧିର ପରିଦୃଶ୍ୟରେ ଏନବିଏଫସି କୁ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ବୟନ ଏବଂ ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରି ଏକ ସଠିକ ନୀତି ଢାଞ୍ଚା ତିଆରି କରିବାର ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥାଏ:
 - i. ଅନୁମୋଦନ ସମୟରେ, କମ୍ପାନୀ ଲୋନ୍ ଉପରେ ସୁଧ ହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ବିଷୟରେ ରଖକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବ ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଇଏମଆଇ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଅବଧି କିମ୍ବା ଉଭୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ. ଏହାପରେ, ଉପରୋକ୍ତ କାରଣରୁ ଇଏମଆଇ/ଅବଧି କିମ୍ବା ଉଭୟରେ ଯେ କୌଣସି ବୃଦ୍ଧି ରଖକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଉଚିତ ଚ୍ୟାନେଲଗୁଡ଼ିକ ମାଧ୍ୟମରେ ତୁରନ୍ତ ସୂଚୀତ କରାଯିବ.
 - ii. ସୁଧ ହାର ରିସେଟ୍ କରିବା ସମୟରେ, କମ୍ପାନୀ ରଖକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ବୋର୍ଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦରରେ ସ୍ୱିଚ୍ ଓଭର କରିବାର ବିକଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରିବ. ପଲିସି, ଅନ୍ୟ ବିଷୟ ବ୍ୟତୀତ, ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଥାଏ ଯେ ରଖକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଲୋନ୍ ର ଅବଧି ସମୟରେ କେତେ ଥର ସୁଇଚ୍ କରିବାର ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ.
 - iii. ରଖକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ଚୟନ କରିବାର ପସନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ-
 - (a) ଇଏମଆଇ ରେ ବୃଦ୍ଧି କିମ୍ବା ଅବଧି ବଢ଼ାଇବା କିମ୍ବା ଉଭୟ ବିକଳ୍ପର ସମନ୍ବୟ ପାଇଁ; ଏବଂ,
 - (b) ଲୋନ୍ ର ଅବଧି ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ଆଂଶିକ କିମ୍ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ରିପେମେଣ୍ଟ୍ କରିବା. ଫୋରକ୍ଲୋଜର ଶୁଳ୍କ/ ପ୍ରି-ପେମେଣ୍ଟ୍ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ହେବ.
 - iv. ଫ୍ଲୋଟିଙ୍ଗ ରୁ ଫିକ୍ସଡ୍ ରେଟ୍ କୁ ଲୋନ୍ ସ୍ୱିଚ୍ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ବିକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଅଭ୍ୟାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସର୍ଭିସ୍ ଚାର୍ଜ୍/ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଞ୍ଜୁରୀ ପତ୍ରରେ ଏବଂ ଏପରି କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ସମୟ ସମୟରେ ଏଭଳି ଶୁଳ୍କ/ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ.
 - v. କମ୍ପାନୀ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ଫ୍ଲୋଟିଙ୍ଗ ରେଟ୍ ଲୋନ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବଧି ବଢ଼ିବାରୁ ନେଗେଟିଭ୍ ଆମୋର୍ଟାଲିଜେସନ୍ ହେବ ନାହିଁ.
 - vi. କମ୍ପାନୀ ଉପଯୁକ୍ତ ଚ୍ୟାନେଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ରଖକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟ୍ରେମାସିକ ର ଶେଷରେ ଏକ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବ / ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବ ଯାହା ଜରିଆରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍ତରରେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରିକଭର କରାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଓ ସୁଧ, ଇଏମଆଇ ରାଶି, ବାକି ଥିବା ଇଏମଆଇ ର ସଂଖ୍ୟା ଓ ଲୋନ୍ ର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଧି ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ସୁଧ ହାର / ବାର୍ଷିକ ଶତକଡ଼ା ହାର (ଏପିଆର) ର ତଥ୍ୟ ମିଳିପାରିବ. କମ୍ପାନୀ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ବିବରଣୀଗୁଡ଼ିକ ସରଳ ଅଟେ ଓ ରଖକର୍ତ୍ତା ସହଜରେ ବୁଝିପାରୁଛନ୍ତି. ସମାନ ମାସିକ କିସ୍ତି ଥିବା ରଖି ବ୍ୟତୀତ, ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଯଥୋଚିତ ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ଅବଧି ବିଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ସମାନ କିସ୍ତି ଆଧାରିତ ରଖିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଲାଗୁ ହେବ.

ଇକ୍ସଚେଞ୍ଜ ମହଲି ଇନଷ୍ଟ୍ରୁମେଣ୍ଟ୍ସ (ଇଏମଆଇ) ଆଧାରିତ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଲୋନ୍ ଉପରେ ଫ୍ଲୋଟିଙ୍ଗ ସୁଧ ହାର ରିସେଟ୍ ଉପରେ ଏକ ଅଲଗା ପଲିସି ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି ଓ ଅକ୍ଟୋବର 17, 2023 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବୋର୍ଡ୍ ଅଫ୍ ଡାଇରେକ୍ଟର୍ସଙ୍କ ବୈଠକରେ ଏହା ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଛି.

10. ସାଧାରଣ

- a) ଲୋନ୍ ଏଗ୍ରିମେଣ୍ଟରେ ଯେଉଁ ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବ କେବଳ ସେଗୁଡ଼ିକ (ଏବଂ ଏହା ସହିତ କମ୍ପାନୀ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଇ ନଥିବା କୌଣସି ନୂଆ ସୁଚନା) ବ୍ୟତୀତ କମ୍ପାନୀ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟାପାର ରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାରୁ ବିରତ ରହିବ.
- b) ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଠାରୁ ରଣ ଆକାଉଣ୍ଟ ଟ୍ରାନ୍ସଫର ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ, କମ୍ପାନୀର ସହମତି କିମ୍ବା ଆପତ୍ତି, ଯଦି ଆଏ ଡାହା ଅନୁରୋଧ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ତାରିଖ ଠାରୁ 21 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ.
- c) ଲୋନ୍ ରିକଭରି ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଅଯଥା ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ପ୍ରଦାନ କରିପାରିବ ନାହିଁ, ଯେପରିକି, ଲୋନ୍ ରିକଭରି ପାଇଁ ଅସମୟରେ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ହଇରାଣ କରିବା, ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା, ଇତ୍ୟାଦି. ଗ୍ରାହକମାନେ ଯେପରି କମ୍ପାନୀର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଖରାପ ବ୍ୟବହାର ନପାଆନ୍ତି ତାହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀକୁ ନିଜର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ କରିବ ଯାହାଫଳରେ ସେମାନେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସହିତ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ.
- d) କମ୍ପାନୀ ସହ-ବଚନବଦ୍ଧ ଥିବା କିମ୍ବା ନଥିବା ବ୍ୟବସାୟିକ ସଂସ୍ଥା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଉପରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଫ୍ଲୋଟିଙ୍ଗ ରେଟ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଚର୍ଚ୍ଚା ଲୋନ୍ ପାଇଁ କୌଣସି ଫୋରକ୍ଲୋଜର୍ ଶୁଳ୍କ/ ପ୍ରି-ପେମେଣ୍ଟ ଜୋରିମାନା ଲାଗୁ କରିବ ନାହିଁ.
(ରେଫରେନ୍ସ: ଆରବିଆଇ ସର୍କୁଲାର୍, ପ୍ରମୁଖ୍ୟ ଫୋରକ୍ଲୋଜର୍ ଶୁଳ୍କ/ ଏନବିଏଫସି ଦ୍ୱାରା ଫ୍ଲୋଟିଙ୍ଗ ରେଟ୍ ଲୋନ୍ ଉପରେ ପ୍ରି-ପେମେଣ୍ଟ ଜୋରିମାନା, ଡିଏନବିଆର୍ (ପିଡି) ସିସି.ନଂ.101/03.10.001/2019-20 ତାରିଖ ଅଗଷ୍ଟ 2, 2019)

11. ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ

- a) ପ୍ରବନ୍ଧନର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଫେୟାର ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କୋଡ୍ ର ଅନୁପାଳନ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମୟ ସମୟରେ ସମୀକ୍ଷା. ନିୟମିତ ଅନ୍ତରାଳରେ ଏଭଳି ସମୀକ୍ଷା ଗୁଡ଼ିକର ଏକ କନସୋଲିଡେଟେଡ୍ ରିପୋର୍ଟ ବୋର୍ଡ୍ ନିକଟରେ ଦାଖଲ କରାଯିବ.
- b) ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀର ସମସ୍ତ ଶାଖା/ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟବସାୟ କାରବାର କରାଯାଉଛି ସେଠାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୁଚନା ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ:
 - i. କମ୍ପାନୀ ବିପକ୍ଷରେ ଅଭିଯୋଗର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯିବ ତାଙ୍କର ନାମ ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ବିବରଣୀ (ଟେଲିଫୋନ୍/ମୋବାଇଲ୍ ନମ୍ବର ସହିତ ଇମେଲ୍ ଠିକଣା).
 - ii. ଯଦି ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ/ସମସ୍ୟା 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସମାଧାନ ନହୁଏ, ତେବେ ଗ୍ରାହକ ଆରବିଆଇ ସିଏମଏସ ପୋର୍ଟାଲ୍ - <https://cms.rbi.org.in> ରେ ଅଭିଯୋଗ କରିପାରିବେ

କିମ୍ବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଅଭିଯୋଗ ଫର୍ମ ପଠାଇପାରିବେ:

ସେଣ୍ଟ୍ରାଲାଇଜଡ୍ ରିସିପ୍ସ ଏଣ୍ଡ ପ୍ରୋସେସିଙ୍ଗ୍ ସେଣ୍ଟର,
ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ, 4ର୍ଥ ଫ୍ଲୋର୍,
ସେକ୍ଟର 17, ଚଣ୍ଡିଗଡ୍ - 160017
ଟୋଲ୍-ଫ୍ରି ନମ୍ବର- 14448

12. ନନ୍-ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଓମ୍ବୁଡ଼ସମୟାନ୍ ସ୍କିମ୍

(a) ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ - ଇଣ୍ଡିଗ୍ରେଟେଡ଼ ଓମ୍ବୁଡ଼ସମୟାନ୍ ସ୍କିମ୍, 2021

ଓମ୍ବୁଡ଼ସମୟାନ୍ ସ୍କିମ୍ ଅଧୀନରେ, କମ୍ପାନୀ ମୁଖ୍ୟ ନୋଡାଲ୍ ଅଧିକାରୀ (ପିଏନଓ) ନିୟୁତ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଯିଏ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବେ ଏବଂ କମ୍ପାନୀ ବିପକ୍ଷରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ଓମ୍ବୁଡ଼ସମୟାନ୍ କୁ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବେ. କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁତ୍ତ ନୋଡାଲ୍ ଅଧିକାରୀ (ଏନଓ) ପିଏନଓ କୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବେ.

ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ, ଯେଉଁ ଶାଖା/ସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟବସାୟ କାରବାର କରାଯାଇଥାଏ, ସେଠାକାର ପିଏନଓ କିମ୍ବା ନାମ ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ବିବରଣୀ (ଟେଲିଫୋନ୍/ ମୋବାଇଲ୍ ନମ୍ବର ଏବଂ ଇମେଲ୍) ସହିତ ଓମ୍ବୁଡ଼ସମୟାନ୍ କୁ ପୋର୍ଟାଲ୍ (<https://cms.rbi.org.in>) ରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗର ବିବରଣୀ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଯିବ.

ସ୍କିମ୍ ର ପ୍ରମୁଖ ବିଶେଷତାଗୁଡ଼ିକ ଇଂରାଜୀ, ହିନ୍ଦୀ ଏବଂ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ତଥା ଶାଖାଗୁଡ଼ିକରେ ଏଭଳି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ସେହି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ଶାଖାକୁ ଯିବେ ସେ ସେଠାରେ ସେହି ସ୍କିମ୍ ବାବଦରେ ସବିଶେଷ ସୂଚନା ପାଇପାରୁଥିବେ.

ଓମ୍ବୁଡ଼ସମୟାନ୍ ସ୍କିମ୍ ର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ସହିତ ସ୍କିମ୍ ର କପି ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ନୋଡାଲ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଯୋଗାଯୋଗ ବିବରଣୀ ସହିତ ୱେବସାଇଟ୍ ରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଏବଂ ଅବ୍ୟତନ କରାଯିବ.

(ରେଫରେନ୍ସ: ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ - ଇଣ୍ଡିଗ୍ରେଟେଡ଼ ଓମ୍ବୁଡ଼ସମୟାନ୍ ସ୍କିମ୍, 2021 ତାରିଖ- ନଭେମ୍ବର 12, 2021)

(b) ଇଣ୍ଟରନାଲ୍ ଓମ୍ବୁଡ଼ସମୟାନ୍ ନିୟୁତ୍ତ

'ନନ୍-ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଇଣ୍ଟରନାଲ୍ ଓମ୍ବୁଡ଼ସମୟାନ୍ କୁ ନିୟୁତ୍ତ', ତାରିଖ- ନଭେମ୍ବର 15, 2021 ଉପରେ ଆରବିଆଇ ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀ ଇଣ୍ଟରନାଲ୍ ଓମ୍ବୁଡ଼ସମୟାନ୍ କୁ ନିୟୁତ୍ତ କରିସାରିଛି ଏବଂ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀଗୁଡ଼ିକୁ ପାଳନ ମଧ୍ୟ କରିବ.

(ରେଫରେନ୍ସ: ନନ୍-ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ୍ ଫାଇନାନ୍ସିଆଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ଇଣ୍ଟରନାଲ୍ ଓମ୍ବୁଡ଼ସମୟାନ୍ କୁ ନିୟୁତ୍ତ, ତାରିଖ- ନଭେମ୍ବର 15, 2021)

13. ୱେବସାଇଟ୍ ରେ ହୋଷ୍ଟିଙ୍ଗ୍

ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ସୂଚନା ପାଇଁ ଫେୟାର ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କୋଡ୍ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ କମ୍ପାନୀର ୱେବସାଇଟ୍ ରେ ରଖାଯିବ.

14. ଅତ୍ୟଧିକ ସୁଧ ଲାଗୁ ଉପରେ ନିୟମ

- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବୋର୍ଡ୍ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାରକ ଯେପରିକି, ପାଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ, ମାର୍ଜିନ୍ ଓ ରିସ୍କ ପ୍ରିମିୟମ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ରଣ ଓ ଅଗ୍ରିମ୍, ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିବା ସୁଧର ହାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସୁଧ ହାର ମଡେଲ୍ ଆପଣାଇଛି. ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଗର ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସୁଧ ହାର ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ସୁଧ ହାର ଓ ରିସ୍କର ଗ୍ରେଡେସନ୍ ପାଇଁ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଆସ୍ତିକେସନ୍ ଫର୍ମରେ ରଣକର୍ତ୍ତା କିମ୍ବା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ଓ ଅନୁମୋଦନ ପତ୍ରରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସୂଚୀତ କରାଯିବ.
- ସୁଧ ହାର ଏବଂ ରିସ୍କ ଗ୍ରେଡେସନ୍ ପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ମଧ୍ୟ କମ୍ପାନୀର ୱେବସାଇଟ୍ ରେ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବ. ଯେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ସୁଧ ହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ସେତେବେଳେ ୱେବସାଇଟ୍ ରେ ପ୍ରକାଶିତ ସୂଚନା କୁ ଅପଡେଟ୍ କରାଯିବ.
- ସୁଧ ହାର ବାର୍ଷିକ ହାର ଅନୁସାରେ ହେବ.

15. ଫାଇନାନ୍ସ କରାଯାଇଥିବା ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ିକର ରି-ପଜେସନ୍

କମ୍ପାନୀ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସହିତ ଲୋନ୍ ଏଗ୍ରୀମେଣ୍ଟରେ ଏକ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ରି-ପଜେସନ୍ ଧାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ ଯାହାକି ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଲାଗୁ କରାଯିବା ଯୋଗ୍ୟ ହେବ. ସ୍ୱଚ୍ଛତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ, ଲୋନ୍ ଚୁକ୍ତିନାମାର ସର୍ତ୍ତ ଓ ନିୟମରେ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ: (a) ଅଧିକାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅବଧି; (b) ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅବଧି ଛାଡ଼ କରାଯାଇପାରିବ; (c) ସୁରକ୍ଷା ଅଧିକାର କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା; (d) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକ୍ରୟ/ନିଲାମ କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଲୋନ୍ ରିପେମେଣ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା ଅକ୍ତିମ ସୁଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା; (e) ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ରି-ପଜେସନ୍ ଦେବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଓ (f) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକ୍ରୟ/ନିଲାମ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା. ଏପରି ନିୟମ ଓ ସର୍ତ୍ତର ଏକ ନକଲ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯିବ.

16. ସୁନା ଅଳଙ୍କାର ବନ୍ଧକ ରଖି ରଖି ପ୍ରଦାନ

ଉପରୋକ୍ତ ସାଧାରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ସହିତ, କମ୍ପାନୀ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଅଳଙ୍କାର ବିପକ୍ଷରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଲୋନ୍ ଦେବା ସମୟରେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ୱାରା ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଅନୁମୋଦିତ ନୀତି ଅନୁସରଣ କରିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ:

- i. ଆରବିଆଇ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କେୱାଲିଫି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଓ ଯେ କୌଣସି ଲୋନ୍ ଦିଆଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସହିତ ଯଥେଷ୍ଟ ସାବଧାନତା ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଉଥିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ.
- ii. ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଅଳଙ୍କାର ପାଇଁ ସଠିକ୍ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରକ୍ରିୟା.
- iii. ସୁନା ଅଳଙ୍କାରର ମାଲିକାନା ବିଷୟରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ପ୍ରଣାଳୀ.
- iv. ଅଳଙ୍କାରକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବେ ଦାୟିତ୍ୱରେ ରଖିବା, ନିରନ୍ତର ଭାବରେ ପ୍ରଣାଳୀଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା କରିବା, ସମ୍ବନ୍ଧିତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ତାଲିମ୍ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ସମସ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାର କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବରେ ପାଳନ କରାଯାଉଥିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସମୟାନୁସାରେ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅଡିଟର ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା. ଅଳଙ୍କାର ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ ନଥିବା ଶାଖା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଧକ ରଖିବା ବିପକ୍ଷରେ ଲୋନ୍ ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ.
- v. ବନ୍ଧକ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଅଳଙ୍କାର ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖାଯିବ.
- vi. ନନ୍-ରିପେମେଣ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଳଙ୍କାର ନିଲାମ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ନୀତି ପାରଦର୍ଶୀ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ହେବ. ନିଲାମ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ପୂର୍ବ ସୂଚନା ଦିଆଯିବ. ଯେଉଁ ନିଲାମ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନୁସରଣ କରାଯିବ ତାହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ. କୌଣସି ସ୍ୱାର୍ଥଗତ ବିବାଦ ରହିବ ନାହିଁ ଓ ନିଲାମ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବ ଯେ ନିଲାମ ସମୟରେ ଗରୁପ୍ କମ୍ପାନୀ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସଂସ୍ଥା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସମସ୍ତ କାରବାରର ଏକ ନିରାପଦ ଦୂରତା ରକ୍ଷା କରାଯିବ.
- vii. ଅତିକମ୍ରେ 2ଟି ଖବର କାଗଜରେ, ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ଓ ଅନ୍ୟଟି ଜାତୀୟ ଦୈନିକ ଖବରକାଗଜରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଜାରୀ କରି ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିଲାମର ଘୋଷଣା କରାଯିବ.
- viii. କମ୍ପାନୀ ଆୟୋଜିତ ନିଲାମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବ ନାହିଁ.
- ix. ବନ୍ଧକ ରଖାଯାଇଥିବା ସୁନା କେବଳ ବୋର୍ଡ଼ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ନିଲାମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଲାମ କରାଯିବ.
- x. ନୀତି ମଧ୍ୟରେ ଠକେଇର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ସମ୍ପାଳିତ କରିବା, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଓ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ଆଦି ଦାୟିତ୍ୱଗୁଡ଼ିକର ପୂର୍ଣ୍ଣାକରଣ କରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ପଦକ୍ଷେପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ.
- xi. ସୁନା ବିପକ୍ଷରେ ଉଧାର ଦେବା ପାଇଁ ଲୋନ୍ ଏଗ୍ରୀମେଣ୍ଟରେ ମଧ୍ୟ ନିଲାମ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ପର୍କରେ ବିବରଣୀ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ.

17. ଶାରୀରିକ ଅକ୍ଷୟ/ଦୃଷ୍ଟିହୀନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀ ତରଫରୁ ଲୋନ୍ ର ସୁବିଧା

କମ୍ପାନୀ ଲୋନ୍ ପ୍ରଦାନ ସମେତ ଅନ୍ୟ ପ୍ରୋଡକ୍ଟ ଏବଂ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶାରୀରିକ ଅକ୍ଷୟ/ଦୃଷ୍ଟିହୀନ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଅକ୍ଷମତାର ଆଧାରରେ ଭେଦଭାବ କରିପାରିବ ନାହିଁ. ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟିକ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କମ୍ପାନୀର ସମସ୍ତ ଶାଖା ଏଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବିତ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିବ.

18. ମାଇକ୍ରୋଫାଇନାନ୍ସ ଲୋନ୍ ପାଇଁ ଫେୟାର୍ ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କୋଡ୍

ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ (ଆରବିଆଇ) ମାଷ୍ଟର ଡାଇରେକ୍ଟ୍ ଜାରୀ କରିଛି - ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ (ମାଇକ୍ରୋଫାଇନାନ୍ସ ଲୋନ୍ ପାଇଁ ରେଗୁଲେଟୋରୀ ଫ୍ରେମୱାର୍କ) ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ, 2022 ଡିଓଆର, ଏଫଆଇଏନ.ଆଇ.ରକ୍ଷି.95/03.10.038/2021-22,

ତାରିଖ - ମାର୍ଚ୍ଚ 14, 2022 ରେଫରେନ୍ସ ଅଧୀନରେ ରହିଛି. ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଏପ୍ରିଲ 01, 2022 ରୁ ଲାଗୁ ହେବ ଏବଂ ମାଇକ୍ରୋଫାଇନାନ୍ସ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁସନ୍ସ ଆଣ୍ଡ ହାଉସିଙ୍ଗ୍ ଫାଇନାନ୍ସ କମ୍ପାନୀଜ୍ ସମେତ ସମସ୍ତ କର୍ମସଂସ୍ଥାକୁ ବ୍ୟାଙ୍କ୍, ଏନବିଏଫସି ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଅଟେ.

ଉପରୋକ୍ତ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଏଫପିସି ସହିତ, କମ୍ପାନୀ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଫେୟାର୍ ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ ଗ୍ରହଣ କରିବ ଯାହାକି ମାଇକ୍ରୋଫାଇନାନ୍ସ ଲୋନ୍ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ରହିଛି:

(i) ସାଧାରଣ

- a. ଏଫପିସି ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ କମ୍ପାନୀର ୱେବସାଇଟ୍ ବ୍ୟତୀତ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଓ ଶାଖା ପରିସରରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବ.
- b. କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଆୟ ଓ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯିବ.
- c. ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ, ଯଦି କିଛି ଥାଏ, ତେବେ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ.
- d. ମାଇକ୍ରୋଫାଇନାନ୍ସ ଲୋନ୍ ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଉଥିବା ସର୍ବନିମ୍ନ, ସର୍ବାଧିକ ଓ ହାରାହାରି ସୁଧ ହାର ଏହାର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ, ଏହାଦ୍ୱାରା ଜାରୀ କରାଯାଇଥିବା କାଗଜପତ୍ରରେ (ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ) ଓ ଏହାର ୱେବସାଇଟ୍ରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯିବ.
- e. ଲୋନ୍ ଏଗ୍ରୀମେଣ୍ଟରେ ଓ କମ୍ପାନୀର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଶାଖା ପରିସର ଓ ୱେବସାଇଟ୍ ରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଏଫପିସିରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଘୋଷଣା କରାଯିବ ଯେ ଏହାର କର୍ମଚାରୀ କିମ୍ବା ଆଉଟସୋର୍ସ ଏଜେଣ୍ଟ୍ସ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ହେବ ଓ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଅଭିଯୋଗର ସମାଧାନ ପ୍ରଦାନ କରିବ.
- f. ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ସିକ୍ୟୁରିଟି ଡିପୋଜିଟ୍/ମାର୍ଜିନ୍ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଉ ନାହିଁ,
- g. କମ୍ପାନୀର ମାଇକ୍ରୋଫାଇନାନ୍ସ ଲୋନ୍ ଏଗ୍ରୀମେଣ୍ଟ୍ ଏକ ମାନକ ରୂପ ରହିବ. ଲୋନ୍ ଏଗ୍ରୀମେଣ୍ଟ୍ ମୁଖ୍ୟତଃ ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷାରେ ହେବ.
- h. ଲୋନ୍ ର ସମସ୍ତ ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତ ଲୋନ୍ ଏଗ୍ରୀମେଣ୍ଟ୍ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ.
- i. ଲୋନ୍ କାର୍ଡ୍ ଜରିଆରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବରଣୀ ଦେଖିହେବ:
 - ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉପରେ ସରଳୀକୃତ ଫ୍ୟାକ୍ଟରିଙ୍ଗ୍,
 - ଲୋନ୍ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ନିୟମ ଏବଂ ସର୍ତ୍ତ,
 - ସେହି ସୂଚନା ଯେଉଁଥିରୁ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରିହୁଏ,
 - କମ୍ପାନୀ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିବା ସମସ୍ତ କିଛି ଏବଂ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ଡିସଚାର୍ଜ୍ ସମେତ ସମସ୍ତ ରିପେମେଣ୍ଟ୍ ସ୍ୱୀକୃତି,
 - ଲୋନ୍ କାର୍ଡ୍ରେ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ସେଟ୍ ଅପ୍ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ସମାଧାନ ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ନୋଡାଲ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନାମ ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ନମ୍ବର ଭଲଭାବରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ରହିବ,
 - ଜାରୀ କରାଯାଇଥିବା ଅଣ-କ୍ରେଡିଟ୍ ଉପାଦଗୁଡ଼ିକ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହମତି ସହିତ ହେବ ଓ ଲୋନ୍ କାର୍ଡ୍ରେ ମଧ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ସଂରଚନା ସୂଚିତ କରାଯିବ,
 - ଲୋନ୍ କାର୍ଡ୍ରେ ସମସ୍ତ ଏଣ୍ଟ୍ରି ସ୍ଥାନୀୟ ଭାଷା କିମ୍ବା ରଣକର୍ତ୍ତା ବୁଝିପାରୁଥିବା ଭାଷାରେ କରାଯିବ.

(ii) ରିକଭରି ପାଇଁ ଅଣ-ପ୍ରତିରୋଧୀ ପଦ୍ଧତି:

- a. ରିକଭରି ସାଧାରଣତଃ କେବଳ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଏକ ସ୍ଥାନରେ କରାଯିବ. ଯଦି ରଣକର୍ତ୍ତା କ୍ରମାଗତ ଦୁଇ ଥର କିମ୍ବା ଅଧିକ ଥର କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ବାସସ୍ଥାନ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳରୁ ରିକଭରି କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ.
- b. କମ୍ପାନୀ ଏହା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆଚରଣ ଓ ସେମାନଙ୍କ ନିୟୁକ୍ତି, ତାଲିମ ଓ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ବୋର୍ଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ନୀତି ଲାଗୁ ହୋଇଛି. କୋଡ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସର୍ବନିମ୍ନ ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିବ ଓ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସହ ବୁଝାମଣା କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଉପକରଣ ଚିହ୍ନଟ କରିବ. କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟରେ ରଣକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାରକୁ ସମ୍ପାଳିତ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସାମିଲ ହେବ. ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆଚରଣ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷତିପୂରଣ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ସ ରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସାମିଲ କରାଯିବ.

19. ଫେୟାର ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କୋଡ୍ ର ସମୀକ୍ଷା

ପ୍ରବନ୍ଧକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ସମୟ ସମୟରେ ଫେୟାର ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ କୋଡ୍ ରେ ହେଉଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକୃତ କରାଯିବ.

* * *